

**UCHWAŁA NR IX/II/21/24
RADY MIASTA WAŁCZ**

z dnia 28 maja 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Wałcz na lata 2024-2026

Na podstawie art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024r., poz. 177 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Wałcz na lata 2024-2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Wałcz

Dariusz Szalla

Załącznik do uchwały Nr IX/II/21/24
Rady Miasta Wałcz
z dnia 28 maja 2024 r.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
DLA GMINY MIEJSKIEJ WAŁCZ
NA LATA 2024-2026**

I. WPROWADZENIE

Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewnienia bezpieczeństwa emocjonalnego, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Dlatego jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawią się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.

Rodzina dysfunkcyjna jest to rodzina, która nie spełnia swych zadań względem dzieci. Rodziny te pozostają w opozycji do właściwości rodziny zdrowej. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspakajane są potrzeby rodziców a nie dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna między członkami rodziny – są osoby ważniejsze, którym pozostali członkowie rodziny muszą się podporządkować. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięcia, zasady są narzucane. Nie można wyrażać swoich uczuć, myśli, pragnień. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na szereg negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są jako balast dla rodziców ograniczający ich swobodę. Wobec dzieci stosowane są surowe kary, nieadekwatne do stopnia przewinienia. O rodzinie dysfunkcyjnej mówimy w sytuacji w której:

1. jedno bądź oboje rodziców uzależniło się od alkoholu, narkotyków, hazardu;
2. występuje problem wykorzystywania seksualnego czyli taka w której jedno bądź oboje rodziców wykorzystuje seksualnie kogoś w rodzinie;
3. jedno bądź oboje rodziców stosuje przemoc emocjonalną (szantaż, zastraszanie itp.) wobec członków rodziny;
4. jedno bądź oboje rodziców bije, maltretuje fizycznie kogokolwiek z członków rodziny (przemoc fizyczna);
5. występuje przewlekła choroba, a osoba chora wini za swój stan zdrowia pozostałych członków rodziny i stawia siebie w centrum uwagi.

W tym celu powstał Program Wspierania Rodziny Gminy Miejskiej Wałcz na lata 2024-2026 opracowany w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. którego podstawowym założeniem jest stworzenie optymalnych warunków

do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych. Jest kontynuacją wcześniejszych Programów, a jego celem głównym będzie tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania. Realizacja programu będzie możliwa dzięki utworzeniu systemu wsparcia obejmującego zaangażowanie i współpracę osób, instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.

II. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Wałcz na lata 2024-2026 są rodziny zamieszkujące na terenie miasta Wałcz, szczególnie rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych. Program kierowany jest głównie do: rodzin niepełnych, rodzin wielodzietnych, rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, małoletnich matek, rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania, rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka.

III. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.
7. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.
8. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

IV. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA MIESZKAŃCÓW MIASTA

Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba mieszkańców miasta Wałcz w roku 2023 wynosiła 23 691 osób i jest to mniej niż w latach ubiegłych. Wraz ze zmniejszającą się liczbą mieszkańców miasta, zmniejszyła się liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym. Struktura wiekowa mieszkańców wskazuje cechy społeczeństwa starzejącego się.

TABELA Nr 1

Sytuacja demograficzna w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców w mieście Wałcz	24802	23841	23691
Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	3968	3814	3838
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	14658	14091	13741
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym	6176	5936	6112

Pomimo szerokiej oferty na rynku zawodowym, możliwościom podwyższania swoich kompetencji zawodowych problem bezrobocia nadal w Gminie Miejskiej Wałcz jest bardzo istotny. W 2021r. stopa bezrobocia w Gminie Miejskiej Wałcz wyniosła 3,5%, w 2022r. wynosiła 3,9%, w 2023r. już 4,1%. Wzrost bezrobocia utrzymuje niekorzystne tendencję w jego strukturze, wynikające z wysokiego udziału osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, kobiet, długotrwale bezrobotnych, osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niższym oraz osób powyżej 50 r. życia. W rodzinach korzystających z pomocy społecznej częstym problemem jest długotrwale bezrobocie, które uniemożliwia aktywne i świadome uczestniczenie w życiu społecznym. Czasami dochodzi do zjawiska, które można określić jako dziedziczenie bezrobocia. Bezrobotni rodzice często przekazują własny wzorzec zachowania; bezradność, poczucie niemożności zmieniania swojego życia.

TABELA Nr 2

Struktura bezrobocia w mieście

	2021	2022	2023
Liczba osób bezrobotnych ogółem	505	556	553
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	285	325	321

Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym	220	231	232
---	-----	-----	-----

W rodzinach korzystających z pomocy Ośrodka głównym powodem przyznania pomocy jest ubóstwo, kolejnymi czynnikami udzielania pomocy są długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz pozostałe.

TABELA Nr 3

Problemy społeczne występujące w środowiskach objętych pomocą na przestrzeni lat 2021-2023r. :

Występujący problem	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Łączna liczba korzystających.	530	602	532	939	1043	884
Ubóstwo	339	314	311	606	548	533
Sieroctwo	1	0	2	1	0	2
Bezdomność	43	43	44	44	44	44
Potrzeba ochrony macierzyństwa	53	55	59	218	221	229
Bezrobocie	276	223	219	556	456	427
Długotrwała lub ciężka choroba	286	310	272	450	450	369
Niepełnosprawność	183	204	173	266	269	218
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	86	78	62	296	264	211
Alkoholizm/problem alkoholowy	107	93	89	140	117	109
Narkomania	9	10	9	10	12	12
Przemoc w rodzinie	5	5	8	8	12	20
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	14	8	9	15	9	11
Zdarzenia losowe	3	4	2	3	4	2
Wielodzietność	23	20	17	125	112	91

Na podstawie powyższej tabeli można zaobserwować, że w porównaniu z latami ubiegłymi liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej systematycznie się zmniejsza. Czynniki wpływającymi na tą sytuację są m.in. wzrost płacy minimalnej, wprowadzenie rządowych programów socjalnych wspierających finansowo każdą z rodzin wychowujących dzieci tj. : świadczenie wychowawcze „500+”, a od 01.01.2024r. świadczenie wychowawcze „800+” , świadczenie „Dobry Start” wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Pracownicy socjalni jak i również asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach. Ośrodek na rzecz takich rodzin podejmuje następujące działania:

1. prowadzi pracę socjalną z rodzinami w celu poprawy ich funkcjonowania;
2. udziela rodzinom przewyżającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej wsparcia w postaci asystenta rodziny, psychologa;
3. udziela pomocy finansowej;
4. organizuje dożywianie;
5. podejmuje działania związane z przeciwdziałaniem dysfunkcjom rodziny i patologiom społecznym;

Poniżej przedstawiono dane o różnych formach wsparcia w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, z którego skorzystały rodziny z terenu miasta Wałcz w latach 2021-2023.

TABELA Nr 4

Dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu oraz Urzędu Miasta Wałcz za lata 2021-2023 na temat różnych form wsparcia.

Formy wsparcia	Liczba świadczeniobiorców		
	2021	2022	2023
zasiłek okresowy	244	232	221
zasiłki celowe	363	326	331
specjalne zasiłki celowe	82	21	18
zasiłek stały	117	123	122
dodatki mieszkaniowe	300	335	323
dodatki energetyczne	86		
dodatki elektryczne		44	71
dodatek osłonowy		2436	
dodatek węglowy		1207	11

dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła		513	1
refundacji podatku Vat za dostarczone paliwa gazowe			92
świadczenia rodzinne	1087	1055	949
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	176	148	132
świadczenia wychowawcze	2643		
pomoc w formie dożywiania w szkole i przedszkolu	77	94	80
Pomoc żywnościowa z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020	1108	1100	1067
pobyt w schroniskach dla bezdomnych	10	14	10
finansowanie pobytu w DPS	47	55	63
usługi opiekuńcze	64	76	63
pobyt w dziennym domu pomocy	14	16	9
posiłki w dziennym domu pomocy	114	123	109
program „Posiłek w szkole i w domu” (posiłki, zasiłki celowe, bony żywnościowe)	634	645	581
miejski program wsparcia mieszkańców w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi	9	22	15
praca socjalna	397	938	811

We wszystkich rodzinach objętych pomocą w formie asystenta rodziny występują problemy opiekuńczo-wychowawcze. Do czynników je wywołujących należy zaliczyć: brak wyuczonych pozytywnych wzorców wychowawczych, duży dystans uczuciowy w stosunku do dzieci (chłód emocjonalny, nieumiejętność okazywania uczuć), niezrównoważenie psychiczne i emocjonalne, konflikty między rodzicami/partnerami, nadużywanie alkoholu i alkoholizm, narkomania, bierność zawodowa, zaniedbanie fizyczne, psychiczne i materialne.

Praca z rodzinami objętymi wsparciem jest bardzo trudna i słabo rokująca na przyszłość. Współpraca z asystentem rodziny zapobiega co roku umieszczeniu kilkorga dzieci w pieczy zastępczej. Po zakończeniu pracy z rodziną, asystent rodziny monitoruje sytuację w rodzinie w celu obserwowania wypełniania przez rodziców funkcji opiekuńczo-wychowawczych pod kątem ewentualnego zapobiegania sytuacjom kryzysowym. Kolejną formą wsparcia rodzin są rodziny wspierające, które we współpracy z asystentem rodziny i pracownikiem socjalnym pomagają rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Zadaniem rodziny wspierającej nie jest wyręczanie, lecz aktywna pomoc w przezwyciężaniu wszystkich trudności. Formy pomocy są uzależnione od potrzeb rodziny oraz współpracy między zainteresowanymi. Rodzinę wspierającą ustanawia Burmistrz po uzyskaniu pozytywnej opinii Dyrektora Ośrodka na podstawie przeprowadzonego przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej jest bezpłatne. Z rodziną wspierającą podpisywane są umowy, na podstawie, których rodziny wspierające uprawnione są do zwrotu kosztów związanych z udzielaniem wsparcia.

Do chwili obecnej nie udało się pozyskać chętnych do pełnienia funkcji rodzin wspierających.

TABELA Nr 5

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta na wniosek pracownika socjalnego, w latach 2021-2023r. :

	2021	2022	2023
Liczba rodzin objętych wsparciem	28	34	40
Liczba dzieci w rodzinach	56	67	79

TABELA Nr 6

Dane nt. dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2021-2023r. Poniższa tabela przedstawiona również dane dotyczące dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w poszczególnych

	2021	2022	2023
Łączna liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	58	58	58

Liczba dzieci umieszczona w danym roku w rodzinnej pieczy zastępczej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	10	4	11
---	----	---	----

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny.

V. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjom rodzin.

Osiągnięcie celu głównego wskazanego w programie będzie możliwe dzięki realizacji celów szczegółowych określonych w dalszej części programu.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Poprawienie funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.
2. Zmniejszenie liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
3. Podniesienie poziomu kompetencji wychowawczych i rodzicielskich, zwiększenie motywacji i aktywności własnej rodziców w podejmowaniu zmian.
4. Poprawa sytuacji dziecka w rodzinie.
5. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci z rodzin znajdujących się w trudniej sytuacji materialnej.
6. Wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielania asystenta rodziny.
7. Ograniczenie dewiacji społecznej.

VII. REALIZACJA PROGRAMU

Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest ważną „instytucją” w systemie wychowawczym i spełnia następujące funkcje: opiekuńczą (zapewnienie bytu materialnego, zdrowia),

emocjonalną (zaspokojenie potrzeby bliskości kontaktów, serdeczności, kształtowanie cech charakteru i umiejętności współżycia społecznego), kształcąca (rozwijanie zainteresowań, kształcenie umiejętności i nawyków pracy), aktywizacji twórczej (rozbudzanie zainteresowań, pobudzanie do samokształcenia i samodoskonalenia się).

Dla prawidłowego rozwoju dziecka nie wystarczy tylko zapewnienie opieki czysto materialnej, należy stworzyć mu poczucie przynależności do kogoś, dać oparcie, a przede wszystkim należy obdarzyć dziecko miłością i zainteresowaniem. Rozwój cywilizacji, ciągły pośpiech, wszechobecne media społecznościowe powodują degradację rodziny i jej najistotniejszych wartości. Obserwuje się zerwanie więzi, nieumiejętność rozmowy i rozwiązywania konfliktów, jak również ztraca się umiejętność przeciwstawiania się nawet najmniejszym trudnościom. Dużą rolę odgrywa wszechobecny konsumpcjonizm.

Założenia Programu powinny realizować podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz podmioty lub osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Koordynatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu, realizujący go przy współpracy z:

- Urzędem Miasta Wałcz (UM),
- Sądem Rejonowym w Wałczu (SR) oraz Kuratorami Sądowymi,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wałczu (MKRPA),
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej (ZI),
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu (PCPR),
- Komendą Powiatową Policji w Wałczu (KPP),
- placówkami oświatowymi z terenu Gminy Miejskiej Wałcz,
- Ośrodkiem Rehabilitacyjno-Edukacyjno- Wychowawczym w Wałczu (OREW),
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Wałczu (PPP),
- placówkami służby zdrowia,
- Powiatową Stacją Sanitarno- Epidemiologiczną w Wałczu (PSSE),
- Wałeckim Centrum Kultury (WCK),
- Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Wałczu (MOSIR),
- Muzeum Ziemi Wałeckiej,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Wałczu (PUP),

- organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania problemom społecznym, uzależnieniom i przemocy domowej,
- parafiami z terenu Miasta Wałcz,
- lokalnymi partnerami Karty Dużej Rodziny, Zachodniopomorskiej Karty Rodziny oraz Zachodniopomorskiej Karty Seniora.

VIII. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Wałcz został opracowany na lata 2024 – 2026.

IX. MONITOROWANIE PROGRAMU

Program będzie koordynowany i monitorowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów oraz wskażą dalsze potrzeby i działania.

Program będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny.

Monitoring programu pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji, planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych. Monitoring realizacji programu opierał się będzie przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu informacji przez koordynatora programu. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie.

Sprawozdanie z wykonanych w danym roku działań, przekładane będzie Radzie Miasta Wałcz przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałczu w terminie do 31 marca roku następnego na podstawie informacji i danych uzyskanych od Realizatorów uczestniczących w realizacji zadań na podstawie wyznaczonych działań.

Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 finansowany będzie z budżetu Gminy Miejskiej Wałcz, dotacji oraz innych źródeł.

X. CELE SZCZEGÓŁOWE

Cel szczegółowy 1: Wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
1.	Pomoc rodzinom wspierającym (w razie stwierdzonych potrzeb).	2024-2026	MOPS	Liczba rodzin objętych pomocą
2.	Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny lub pracowników socjalnych.	2024-2026	MOPS	Liczba wspieranych rodzin
3.	Realizowanie programów profilaktycznych dla dzieci i rodzin	2024-2026	PCPR, Placówki oświatowe, PPP, KPP, PSSE	Liczba zrealizowanych programów
4.	Wsparcie dla osób usamodzielnianych opuszczających placówki pieczy zastępczej	2024-2026	PCPR, MOPS	Liczba osób, którym udzielono wsparcia
5.	Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad, warsztatów dla rodzin.	2024-2026	PCPR, Placówki oświatowe, PPP, MOPS, NGO	Liczba zrealizowanych szkoleń, porad
6.	Organizowanie konferencji, spotkań dot. problematyki rodzinnej.	2024-2026	PPP, PCPR, Placówki oświatowe, MOPS, UM, NGO	Ilość konferencji
7.	Rozwój wolontariatu.	2024-2026	Placówki oświatowe, NGO	Liczba wolontariuszy

8.	Promowanie rodzinnej integracji	2024-2026	Placówki oświatowe, NGO	Ilość imprez, spotkań integracyjnych
9.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników instytucji wspierających rodzinę	2024-2026	MOPS, PCPR, PPP, Placówki oświatowe	Liczba szkoleń, kursów, warsztatów, liczba uczestników

Cel szczegółowy 2: Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym.

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
1.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.	2024-2026	MOPS, Kuratorzy, Placówki oświatowe, PCPR	Liczba monitorowanych rodzin
2.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (w tym pomoc psychologiczna i prawna).	2024-2026	MOPS, PCPR, PPP, Placówki oświatowe, NGO	Liczba konsultacji
3.	Terapie i mediacje.	2024-2026	PCPR, Placówki oświatowe, Sąd, PPP	Liczba terapii Liczba mediacji
4.	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.	2024-2026	SR	Liczba spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego Liczba postępowań w sprawach nieletnich
5.	Działanie profilaktyczno-resocjalizacyjne i opiekuńczo-wychowawcze	2024-2026	SR-Kuratorzy Sądowi	Liczba rodzin z dziećmi, małoletnich objętych kuratelą sądową.

6.	Przeciwdziałanie i zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie.	2024-2026	ZI	Liczba Niebieskich Kart, w tym liczba procedur w których ofiarami przemocy są nieletnie dzieci, Liczba działań skierowanych do rodzin
7.	Tworzenie/ rozwój dziennych ośrodków wsparcia.	2024-2026	UM, MOPS, Organizacje pozarządowe	Liczba dziennych ośrodków wsparcia

Cel szczegółowy 3: Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
1.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	2024-2026	MOPS	Liczba rodzin objętych pomocą
2.	Promowanie wśród rodzin, dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia poprzez m.in. realizację projektów promujących zdrowie i aktywność prozdrowotną.	2024-2026	Placówki oświatowe, Placówki Ochrony Zdrowia, PSSE	Liczba przedsięwzięć z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej oraz liczba programów zdrowotnych,
3.	Zwiększenie dostępności kształcenia dla dzieci niepełnosprawnych poprzez tworzenie grup i klas integracyjnych, prowadzenie nauczania	2024-2026	Placówki oświatowe, UM	Liczba grup i klas integracyjnych, liczba uczniów niepełnosprawnych objętych wsparciem, Liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym,

	indywidualnego, likwidowanie barier architektonicznych, zapewnienie transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły.			Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych, liczba dzieci dowożonych do szkół.
4.	Udzielanie wsparcia dzieciom z rodzin ubogich, m.in. organizowanie dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, zapewnienie dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego	2024-2026	Placówki oświatowe	Liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
5.	Upowszechnianie wśród rodzin dotkniętych bezrobociem ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach i zatrudnieniu socjalnym.	2024-2026	PUP	liczba osób bezrobotnych w mieście, w tym liczba osób objętych różnymi formami wsparcia
6.	Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności rodzin, dzieci i młodzieży	2024-2026	WCK, Muzeum, MOSIR	liczba przedsięwzięć z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej

	poprzez propagowanie działalności kulturalnej, rekreacyjnej, sportowej.			oraz liczba programów zdrowotnych,
7.	Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających, finansowanie szkoleń dla rodzin wspierających	2024-2026	UM, MOPS	Liczba rodzin wspierających, Liczba szkoleń
8.	Prowadzenie działań profilaktyczno-informacyjnych i edukacyjnych z zakresu zapobiegania przestępczości. Patrolowanie miejsc publicznych.	2024-2026	KPP	Liczba przedsięwzięć profilaktyczno-informacyjnych i edukacyjnych, Liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie, Liczba wykroczeń z udziałem nieletnich
9.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub ośrodka preadopcyjnym	2024-2026	PCPR, MOPS	Liczba umieszczonych dzieci